

GENADE

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Vertaling van de Latijnse naam GRATIA:

- 1] 'bevalligheid', 'liefalligheid', 'gratie';
 - 2] in christelijke samenhang: 'genade', 'gratis geschenk' ('gratia' komt van dezelfde stam als 'gratis').
- *

Naam ontleend aan een eretitel van Maria: **Maria Mater Gratiae** (Maria, Moeder van alle Genade); herinnering aan de begroeting van de aartsengel Gabriël, toen hij Maria de geboorte van Jezus kwam aankondigen: "Ave Maria, gratia plena..." (= "Wees gegroet Maria, vol van genade...").

Van deze toevoeging kan de naam **Gratia** afgeleid zijn, plus de varianten.

Feest 9 juni.

*

Grata van Bergamo, Italië; weduwe & weldoenster; † **305. Feest 27 augustus.**

Volgens een oude stadskroniek van Bergamo zou zij geboren zijn in het jaar 247, in de tijd dat in de stad al een andere heilige vrouw leefde: Grata. (In die tijd waren de christenen in het Romeinse rijk nog in de minderheid).

Als kind al had zij door toedoen van ouders het doopsel ontvangen. Zij was een schitterende vrouw en deed dus haar naam, Hesteria, alle eer aan: zij was knap en toch bescheiden; zij was eerbiedwaardig, diep gelovig, vol naastenliefde, van adellijke afkomst en deugdzaam: kortom een christenvrouw om trots op te zijn. Bovendien had zij een voortreffelijke scholing gehad; zij kon lezen en schrijven, en kon als een echte Romeinse matrone een volledige huishouding voeren.

In die tijd stond de christin Grata aan het hoofd van de stad. Asteria besloot zich bij haar aan te sluiten; ze trok bij haar in om een gezamenlijk leven te leiden op christelijke grondslag. Toen op een dag de christen Alexander in Bergamo de marteldood moest ondergaan, waren het deze beide vrouwen die ervoor zorgden, dat hij een eervolle begrafenis kreeg. Op het moment dat Grata haar einde voelde naderen, riep zij alle hoogwaardigheidsbekleders van de stad rond zich en beval Hesteria aan als haar opvolgster.

*

Gratia (ook **Gratiella** of **Graziella**; oorspronkelijk **Zaida**) van Alcira, Spanje; kloosterlinge & martelares onder de Moren, tezamen met haar broer **Bernardus** (oorspronkelijk **Ahmed**) en haar zus **Maria** (oorspronkelijk **Zoraida**); † **1180; feest 21 augustus.**

Zij stamden uit een mohammedaans milieu. Oorspronkelijk heetten zij Ahmed, Zaida en Zoraida. Zij hadden nog één broer: de oudste; hij heette naar hun vader: Almanzorius. Deze Almanzorius was erfgenaam van de bezittingen en de functies van zijn vader.

Ahmed ving op een dag prachtige gezangen op; het waren geen hemelse gezangen, maar het scheelde toch niet veel. Bij nader onderzoek bleken ze afkomstig te zijn uit een nabijgelegen cisterciënzer klooster. Na lang wikken en wegen besloot hij christen te worden en zich bij die monniken met hun gezang aan te sluiten. Van toen af aan noemde hij zich Bernardus, naar de stichter van de orde, Bernardus van Clairvaux.

Bernardus' inspirerende voorbeeld van christelijke deugd en naastenliefde had zo'n sterke aantrekkingskracht dat hij ook zijn zusjes wist over te halen om zich tot Christus te bekeren. Omdat hij intussen priester was gewijd, mocht hij ze zelf dopen. Zij kozen veelbetekenende namen: Zoraida werd Gratia (= 'genade') gedoopt en Zaida Maria, naar de moeder van de Heer, de moeder van alle genade.

Dit ging echter hun oudste broer te ver. Hij was verantwoordelijk voor het welzijn van de familie, en dit kon hij niet zien als een ontwikkeling ten goede. Hij riep zijn jongere broer ter verantwoording. Deze bezwoer hem dat hij niets van hem had afgepakt; integendeel, alles waar hij als jongste nog eventueel rechten op kon doen gelden, stond hij bij deze aan zijn oudste broer af. Dat kon je toch wel een ontwikkeling ten goede noemen. Maar Almanzorius junior voelde zich in de maling genomen en dreigde zijn broer dat het slecht met hem zou aflopen als hij niet terugkeerde tot Mohammed, het geloof waarin zij samen van jongsaf aan waren grootgebracht. Toen hij merkte dat hij voor dovemansoren sprak, liet hij zijn broer ombrengen door hem vast te spijkeren aan een boom.

Nu hoopte hij dat zijn zusjes tot andere gedachten zouden komen, en wel terug zouden keren tot het geloof van Mohammed. Maar zij toonden zich zo mogelijk nog standvastiger dan hun broer die hun in de dood was voorgegaan. Almanzorius stelde hun allerlei vreselijke martelingen in het vooruitzicht, als ze niet zouden toegeven in de hoop dat ze zich uit angst voor de pijn zouden laten vermurwen. Maar zij waren intussen zo vertrouwd geraakt met Christus dat zelfs pijn hen niet meer kon afschrikken. Het eindigde ermee dat zij hetzelfde lot ondergingen als hun broer: zij werden onthoofd.